

Vallavalitsused

Meie: kuupäev digitaalalkirjas
nr 14-3/04055

Läbirääkimiste pidamine haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks

Head omavalitsusjuhid

Pöördume Teie kui ühe volikogu poole, kes on tänaseks võtnud vastu otsuse, kas algatada ühinemisläbirääkimised või nõustuda läbirääkimiste alustamise ettepanekuga haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks (edaspidi *ühinemisläbirääkimiste alustamiseks*) erinevate kohalike omavalitsustega, s.t et osalete paralleelselt mitmes ühinemisläbirääkimiste protsessis. Tunnustame Teid valmiduse eest alustada ühinemisläbirääkimistega haldusterritoriaalse korralduse muudatuseks ning haldusreformi ettevalmistamiseks, ent läbirääkimiste parima tulemuse huvides juhime tähelepanu alljärgnevale.

Mõistame, et olete olukorras, mis on Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse (edaspidi *ETHS*) sätestatud tavapärasest ühinemise ettevalmistamisest protsessist mõnevõrra keerukam, muuhulgas ka seetõttu et ühinemisläbirääkimiste pidamine mitmel suunal ning tähtajad, mille jooksul tuleks teha valik ühe partneri kasuks, ei ole seaduses reguleeritud. Kuna paralleelselt peetavate läbirääkimiste puhul osad läbirääkijatest mingis etapis ühest algatatud ühinemisläbirääkimiste suunast loobuvad, ei ole Teie omavalitsusel ega Teie läbirääkimispartneritel piisavalt kindlust läbirääkimiste käigus tehtavate menetlustoimingute ja otsuste langetamise ega kokkulepete saavutamise võimaluste osas. Kuigi ETHSi kohaselt ei ole ühe kohaliku omavalitsuse üksuse loobumine seadusest tulenevalt aluseks kogu ühinemise ettevalmistamise protsessi lõpetamiseks (*ETHS* § 9 lg 5), siis mida hilisemas etapis läbirääkimistega ollakse, seda keerulisem võib olla mõne osaleja lahkumine. Sellisel juhul ei pruugi olla enam tagatud kavandatava kohaliku omavalitsuse üksuse terviklikkus, sealhulgas ühise piiri olemasolu, mis võib teatud osaliste loobumisel kogu ühinemisele takistuseks saada.

Kuigi ühinemisläbirääkimiste alguses võib omavalitsustele erinevate võimaluste kaalumiseks ja täiendava info kogumiseks olla põhjendatud läbirääkimine mitmete omavalitsusrühmadega, siis kavandatava haldusreformi eesmärke ja tähtaegu silmas pidades soovime paralleelsete ühinemisläbirääkimiste pidamisele seada kindlad tähtajad, sest kõik ühinemise osas läbirääkivad omavalitsused vajavad otsusteks ja tegevustega edasiminekuks kindlust.

Rahandusministeeriumil on ETHSi alusel õigus suunata asjaomaseid volikogusid ühinemisläbirääkimiste protsessis¹ ning viidatud õigusele tuginedes anname omapoolsed

¹ *ETHS* § 9 lg 4: Rahandusministeeriumil on õigus teha asjaomastele volikogudele ettepanek esitada haldusterritoriaalse korralduse muutmise ettepanek kohaliku omavalitsuse üksusele, kelle haldusterritoriaalse Endla 13 / 10122 Tallinn / 611 3558 / info@rahandusministeerium.ee / www.rahandusministeerium.ee / registrikood 70000272

soovitused sellises olukorras otsuste tegemiseks. Menetluses oleva haldusreformi seaduse² kavandatava jõustumise järgselt juulis 2016 on omavalitsustel kõigest pool aastat aega kõigi ühinemistoimingute ettevalmistamiseks. Selle aja jooksul tuleb omavalitsustel moodustada ja korraldada läbirääkimiste juhtrühma ja tööruhmade töö, valmistada ette ühinemisleping, avalikustada see ning vaadata läbi ühinemislepingule esitatud ettepanekud, viia läbi elanike arvamuse väljaselgitamine ja valimistoimingud ning korraldada kogu protsessi avalikustamine elanikele. Minimaalne vajalik aeg nende toimingute läbiviimiseks on kolm kuud.

Seetõttu soovitame Rahandusministeeriumi poolt kõigi ühinemisläbirääkimistes osalejate õiguskindluse tagamiseks Teil peatselt, kuid mitte hiljem kui 2016. aasta I poolaasta jooksul võtta volikogude poolt vastu ühinemisläbirääkimiste jätkamise ja lõpetamise otsused, milles fikseeritakse selgelt, milliste omavalitsustega läbirääkimisi jätkatakse³. Lisaks on otsus vajalik ka ühinemiste ettevalmistamise protsessi lõpus maavanemale haldusterritoriaalse korralduse muutmise taotluse esitamisel, millele lisatavale ühinemisdokumentatsioonile tuleb vastavalt ETHS § 9 lõikele 9 lisada ka otsused ühinemisläbirääkimiste alustamise kohta, mis kattuvad tegelike ühinejatega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaia Sarnet

regionaalvaldkonna asekanstler

Ave Viks 611 3079

ave.viks@fin.ee

korralduse muutmise on otstarbekas, arvestades käesoleva seaduse § 7 lõikes 5 sätestatud asjaolusid.

² Haldusreformi seaduse eelnõuga on võimalik tutvuda eelnõude infosüsteemis: <https://eelnoud.valitsus.ee/main/mount/docList/7a8fcd91-77ec-4293-8555-09c23c1081a3>

³ vt „KOV üksuste ühinemise käsiraamat“, kättesaadav: http://www.fin.ee/public/KOV/Haldusreform/kov_uhinemiste_kasiraamat.pdf, lk 12).